

K

S O V I

Z P V

N L V

S O X I

IVA PROCHÁZKOVÁ
ALBATROS

Soví zpěv

Vyšlo také v tištěné verzi

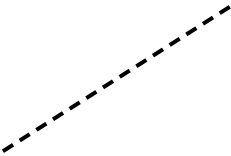
Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Iva Procházková
Soví zpěv – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

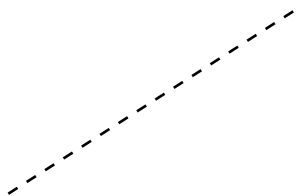
Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

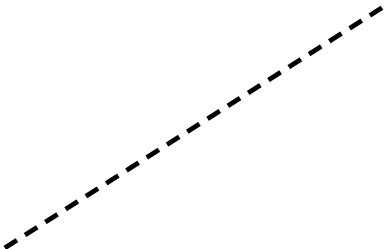

ALBATROS MEDIA a.s.

Iva Procházková

Soví zpěv

Iva Procházková

Soví zpěv

A L B A T R O S

**Od dětství nás učili zacházet s technikou.
Definovat své pocity.
Spoléhat se na tým.
Racionálně řešit veškeré problémy.
Nikdo nám neřekl,
že nejlepší způsob, jak osušit slzy,
je slíbat je,
že nejjistější metoda, jak se zbavit strachu,
je prožít ho,
že jediná možnost, jak se dostat dál,
je vydat se na cestu.
Naučili jsme se klást otázky.
Zapomněli jsme hledat odpovědi.**

Na co jsem myslel včera před usnutím

Babička byla katolička. Děda odjakživa neznaboh. S mámou to cloumá od hinduismu ke komunismu. Táta je holkař. Géza sbírá vtipy. A kde je můj světový názor?

Co mě napadlo v noci, když jsem musel na záchod

Zeptám se na svůj světový názor PPP*. Ví o mně všechno. Zná hloubku mých komplexů i délku mého údu. Zásobil jsem ho veškerými informacemi potřebnými k tomu, aby mi sdělil, co si myslím o světě. Je rozhodně kompetentnější než já. Má chladnější hlavu. Nenechá se ovlivnit absurdními sny.

Sen č. 1 (než jsem musel na záchod)

Zdálo se mi, že jsem čáp. Chodil jsem po velké rozbahněné louce a chytal žáby. Pokaždé když jsem nějakou sevřel v zobáku, rozřesko se mi, kdo jsem. Bavilo mě chytat je. Snažily se odskákat nebo zmizet pod vodou, ale můj dlouhý, šikovní zobák je vždycky našel, stiskl a ještě živé transportoval do krku. Každou jsem zapil vodou. Byla to nanejvýš vzrušující hra a kdovíjak dlouho bych ji provozoval, kdyby mě nezačalo bolet břicho. To mám z toho, jak jsem zapíjel ty žáby, napadlo mě, když jsem se probudil. Šel jsem potmě ke koupelně a teprve tam, při známém dotyku studených dlaždic pod chodidly, jsem si v plném dosahu uvědomil, že jsem Armin, vegetarián, a že mám problémy se svým světovým názorem. Pak se dostavil ten nápad s PPP.

* personální počítačový poradce

U snídaně

Sedíme u stolu v jídelně a dopujeme se na nadcházející den. Já do sebe liju silný čaj, máma cucá nikotinové pastilky, Géza jí chleba s máslem. Má na sobě bílé šaty s poupátky, na hlavě mašli. Mluvíme.

Náš rozhovor u stolu

MÁMA: Proč ses tak vymódila?

GÉZA: Jdu na narozeniny k Melánii.

MÁMA: Až odpoledne.

GÉZA: Chci být hezká i ve škole.

MÁMA: Armine, vem si taky něco k jídlu!

JÁ: Nemám hlad.

MÁMA: A co máš?

(V jejím hlase vibruje podráždění. Chtěla by se pohádat. Vybít napětí, které se jí zmocňuje vždycky krátce před menstruací.)

JÁ: Mám blíže neidentifikovatelný pocit duševního marasmu.

GÉZA: Já taky. Totálně nedi... Co je to marasmus?

JÁ: Něco jako sračky. Hustý.

MÁMA: Nech toho! U snídaně. *(Docucá pastilku, usrkne trochu kávy, věnuje mi mateřský pohled.)*

Přijď aspoň v poledne za mnou do hospody. Ať ne-jseš bez oběda.

GÉZA: Armin u tebe obědvá furt! A co já?

MÁMA: Máš zaplacenou školní jídelnu.

GÉZA: Ty blafy.

JÁ *(uklidňuju ji)*: Máma vaří taky blafy.

(Ve dveřích od kuchyně se objeví kocour. Vypadá nažraně. I na dálku páchne rybí konzervou.)

GÉZA: Čarlí, pojd' sem!

JÁ: Chce se mu.

(Máma natáhne ruku a otevře dveře. Kocour vyběhne na zahradu.)

GÉZA: Už neprší. Můžu jít bez pláštěnky.

MÁMA: Ale svetr!

JÁ: Ve Vídni je vedro. Před týdnem tam naměřili nejvyšší květnovou teplotu od roku patnáct.

GÉZA: Odstěhujeme se z Brém. Do Vídně. Jo?

(Zmáčkne knoflík rádia. Jídelnu zaplaví tiché šplouchání a vzdálené hlasy racků.)

ŽENSKÝ HLAS V RÁDIU: Jsem moře, jsem moře, jsem moře...

MÁMA *(snaživě opakuje ranní lekci vnitřního usebrání):*

Jsem moře, jsem moře...

(Géza dojí druhý krajíc chleba, hmátne po třetím.)

MÁMA: Jsem moře, jsem moře...

(Géza natáhne ruku po sklenici s povidly. Špatně zašroubované víčko jí kecne i s kusem švestky do klína. Škytne a zděšeně zašilhá.)

MÁMA: To máš z toho, že se tak cpeš! Polož ten krajíc, běž se převlíct a mazej do školy! Jsem moře, jsem moře, jsem moře...

GÉZA: Jsem chudák, jsem chudák, jsem chudák!

(Odkráčí z jídelny, dupe do schodů. Šplouchání vody a hlasy racků umlknou.)

HLASATEL V RÁDIU *(velmi činorodě):* A po ranní meditaci skokem do nového dne!

(Máma si vyklepne do pusy další nikotinovou pastilku.)

JÁ: Zase ti bude špatně.

MÁMA: Špatně je mi po kafi, ne po nikotinkách.

HLASATEL V RÁDIU: Připomínáme, že je sedm hodin třicet pět minut, pátek, osmnáctého května, čtyřicátý šestý rok toho báječného jedenadvacátého století, které si naši osvícení politici navykli nazývat stoletím lidskosti! My méně osvícení bychom spíš řekli století nahromaděných dluhů. Ale to nezní zdaleka tak vznešeně, a proto zůstaňme raději v oblacích, aspoň pro tuto chvíli, v níž nám David Croon sdělí sladké tajemství, že má svou milou na Neptunu a tenhle víkend se ji chystá navštívit. Inu, při jeho příjmech mu takový malý výlet jistě neudělá čáru přes rozpočet! Na start, Davide!

(Ozve se dlouhý vzdech. Hned nato Croonův hlas, bez hudebního doprovodu, jako vždy plný a jistý. Propůjčí naší omšelé jídelně dramatickou úlohu kulisy pro milostný vztah rozměrů vesmíru.)

JÁ *(dopiju čaj a vstanu)*: Mám vyzvednout Gézu ze školy?

MÁMA: Nemusíš. Jenom jí připumpuj kolo.

Géza *(z chodby)*: Je mi devět, nejsem blbec, mám dvě ruce, kolo si umím napumpovat sama, čao!

(Třískne domovními dveřmi.)

JÁ: Čao.

MÁMA: Čao.

O domě

Náš dům je nejhnusnější v celé ulici. Je to jeden z nejošklivějších domů v Brémách. Odpornější už je snad jenom parlament.

Máma dům zdělila po jedné vdově, která neměla děti. Bydlela v přízemí, my nad ní. Nikdy jsme se k ní nechovali s přehnanou uctivostí. Pouštěli jsme nahlas hudbu. Nechali všechny naše kočky vykonávat velkou i malou potřebu v zahradě. Nechodili

jsme jí nakupovat. Géza před ní už jako malá vyprávěla sprosté vtipy. Říkali jsme jí paní Pičková. Jmenovala se Picková.

Když umřela, navštívil nás notář a sdělil nám, že nám dům odkázala. Se vším všudy. S omyvatelnými tapetami z minulého století, se stejně starými záclonami v jídelně z šušňově zeleného umělého hedvábí, s domovními dveřmi, na jejichž skleněnou výplň pan Picka vlastnoručně namaloval osla a ostatní Brémské muzikanty, se stříbrným smrkem v zahradě i s krmítkem pro ptáky ve tvaru muchomůrky.

Od té doby se u nás takřka nic nezměnilo. Máma neměla peníze. Jenom komín nechala opravit, abychom mohli topit v krbu, který paní Picková používala jako akvárium.

Pokaždé když mě přijde navštívit někdo, kdo u nás ještě nikdy nebyl, diví se: Chceš říct, že se sprchujete obyčejnou vodou? Bez minerálí? Že nemáte elektrárnu na kompost? Ani sluneční kolektory? Ani plantáž ve sklepě??? A když řeknu, že máma v životě nevypěstovala jediný žampion, že kupujeme dehydrovaný japonský chleba a obyčejnou vodou se nejen sprchujeme, ale dokonce ji i pijeme, podívá se na mě se stejnou směsicí úžasu a odporu, s jakou by asi pohlížel na najednou procitnuvší mumii Tutanchamona. Je mi to jedno. Skoro jedno. Když jsme dospěli s Norou na konec našich snah o dorozumění a ona mi vyčetla, že se u mě PO TOM nikdy ani umýt nemohla, řekl jsem, že je mi jí líto. Co jsem taky měl říct? Doma jsem ze vzteku rozbil okno. Ale ještě to odpoledne jsem ho odnesl ke sklenáři. Aby se mě máma na nic neptala. Abych jí nic nemusel vysvětlovat. Stejně bych jí nic nevysvětlil. Má Merkur ve znamení Skopce. Já v Raku.

Místo, které máme s Gézou rádi

Úzká ulička mezi naší zahradou a garážemi. Něčím páchne, ale ještě jsme nepřišli na to čím. Géza myslí, že je tam zakopaná mrtvola pana Picky. Asi má pravdu. Ze střech garáží, z našeho plotu i ze smrku v zahradě visí šlahouny brečťanu. Když byla Géza menší a trucovala, vždycky se v uličce schovala. Sedla si na bedýnku od francouzské hořčice, kterou tam kdosi odhodil, opřela záda o garáž, nohy o plot a mezi zuby cedila nadávky určené mně a mámě. Vracelo jí to vnitřní rovnováhu.

Je tam i dnes. Pumpuje si kolo. Pokecané šaty vyměnila za šortky a blůzu, mašli si posunula níž za ucho. Gézin vkus je střelený. Nikdy nenosí to, co jiné děti. Myslím, že oblečení ostatních lidí vůbec nevnímá, proto jsou její variace tak ojedinělé.

Zamířím do garáže pro kolo. Musím ho zvednout do výšky a vynést. Máma zaparkovala jako vždycky našikmo, člověk se kolem auta taktak protáhne. Když zavírám vrata, všimnu si zelené karty na palubní desce. Na kartě stojí dnešní datum a nepřehlédnutelné razítko KPOZ. Že by Komisariát pro ozdravení Země udělil mámě výjimku? Sotva. Bude v tom nějaká kulišárna. Na kulišárny je máma talent. Zvlášť když jde o to, aby nemusela někam po svých.

Vrátím se do uličky. Géza už je s pumpováním hotová. Znáš ten o Vincentovi, jak přišel pozdě do školy? ptá se.

Géza vypráví vtip o Vincentovi, jak přišel pozdě do školy

Otevřel dveře a vstoupil do třídy.

Zase pozdě, Vincente! zařvala učitelka. Takhle už to nejde dál!

Vincent sáhl do kapsy, vytáhl pistoli a beng beng – učitelku zastřelil.

Co to má znamenat? zeptal se ředitel, když přiběhl z ředitelny. Proč jsi zastřelil paní učitelku?

Ona už ví, odpověděl Vincent, schoval pistoli a sedl si na své místo.

Géza šlápne do pedálů a rozjede se na druhý konec uličky. Pustím se za ní.

To má být všechno? volám.

Co bys ještě chtěl? zavolá zpátky. Pravou rukou se pustila řídít, za jízdy stírá dlaní dešťovou vodu ze sousedova plotu.

Ale jestli se ti tenhle konec nelíbí, můžu ti říct jinej: Vincente, naříká ředitel, okamžitě mi řekni, proč jsi zastřelil paní učitelku! Vincent se na mrtvolu podívá, zamyslí se, podrbe se za uchem, nakonec povídá: Před chvílí jsem to ještě věděl. Čestný slovo. Teď mi to nějak vypadlo.

Géza si otře mokrou dlaň o šortky. Otočí se. Obličej vážný jako vždy, když vypráví vtipy.

Nemáš u sebe pár desetiníků? zeptá se. Zapomněla jsem si vzít svačinu.

O čem sním, zatímco si Géza kupuje svačinu

Už zase začíná teple pršet. Čekám s Gézíným kolem před krámem a sním o tom, že za stovky nebo tisíce let tahle ulice nebude existovat. Smete ji zemětřesení. Nebo tornádo. Trosky města se propadnou do bažin. Rozpustí se v teplém dešti. Zbytek spláchne moře. Voda se rozprostře nad obrovskou reklamou na Persil i nad obchodem pana Fuchse, ryby se budou prohánět mezi dráhami cyklistického stadionu, chaluhy pokryjí střechu Géziny školy. Nějaký zvědavý losos se pak nejspíš zeptá své maminky: Mami, co tady bylo dřív? A maminka odpoví: Los Losos je prastaré město, zlatíčko. Před jeho založením se tu

rozkládalo jakési pohanské sídliště, ovšem nevelkého významu, protože se po něm nezachovalo nic než hrstka primitivních kultovních předmětů! A ťukne tlamičkou do citlivě zrestaurované reklamy na Persil, vystavené v rybím muzeu.

Stojíme na školním dvoře

- GÉZA: Nejradši bych tam nešla.
- JÁ: Jen jdi, aspoň ti uběhne dopoledne.
- GÉZA: Máme dvě hodiny tělocviku. Zase se mi budou smát.
- JÁ: Proč by se smáli?
- GÉZA: Jsem tlustá.
- JÁ: Nejseš.
- GÉZA: Neumím běhat ani cvičit na náradí.
- JÁ: Umíš senzačně plavat.
- GÉZA: Plavání letos nemáme.
- JÁ: Běž už, nebo dopadneš jako Vincent.
- GÉZA: Já bych naši učitelku nezastřelila. Mám ji ráda.
- JÁ: Tak v čem je problém?
- GÉZA: Ona nemá ráda mě.
- JÁ *(pokouším se žertovat)*: Ale pistoli do školy nenosíš, ne?
- GÉZA: Armine, co kdybysme jeli v létě za dědou? Napsal mi, že by nás chtěl vidět.
- JÁ: Jak to, že o tom nic nevím?
- GÉZA: Píše mi do školy.
- JÁ: Ty koresponduješ s dědou za máminými zády? Proč?
- GÉZA: Abych ji nenaštvala. Myslí, že si s dědou rozumím jenom proto, že ona si s ním nerozumí.
- JÁ: Je to její táta! Ty si se svým tátou taky nerozumíš.
- GÉZA: Protože na mě mluví finsky. Tak pojedem?